

OBECNICKÝ ZPRAVODAJ

ÚNOR 2021 | Ročník 24

Vydává Obec Obecnice (☎ 318 614 056) | Redakce Bohouš Svoboda (☎ 318 614 079) | www.obecnice.cz

Co najdete v Obecnickém zpravodaji:

OBECNÍ ÚŘAD | SDH | ZŠ | MŠ | SPOLKOVÝ DŮM - KNIHOVNA | HISTORIE

Minulý týden jsem zametal doma v dílně a nemohl jsem najít lopatku na smetí. Až v kotelně jsem si všiml zrezivělé, zohýbané, pověšené u kotle. Vzal jsem ji do ruky, sedl si v dílně a vzpomínal. Je to lopatka mého dětství. Nejprve sloužila mámě při úklidu, než jsme ji s bráchou uloupili a v takové krásné zimě jako je teď, jsme na ní na sídlišti jezdili z kopečka. Dostávala zabrat a máma nadávala, když ji našla celou mokrou a odřenou u dveří. Někdy jsme museli kmitat zpátky ven, protože v zápalu bojů jsme ji tam zapomněli. Dokonce jsme měli udělanou dráhu z haldy dolu Marie, a to bývaly jízdy! Jen dole na silnici musel někdo hlídat, aby nejelo auto. Ale tenkrát jich moc nejezdilo. Lopatka nakonec ukončila svou kariéru u táty v dílničce a odtud se se mnou stěhovala do Obecnice. Jo ty vzpomínky na mládí, mokré zadky, venku do tmy, žádné internety, fejsbůky, no jiná doba. Teď jsou lopatky i boby plastové a moc nevydrží. Vždyť letošní zimu naši malí jezdcí rozmátli už několikrát plasťáky na „sjezdovce“ v Hluboši. Naše brdská zima je krásná, ale

přináší sebou i trable. V Nových Chalupách by vám místní mohli vyprávět a lesáci nemohou ani vyprávět, ti musejí makat. Když napadne a namrzne, některé stromy po tíhou sněhu nevydrží. Před lety na běžkách nahoře v Brdech to vedle nás zapraskalo a zlomil se statný smrk. Jakkpak jsme to fofrem otočili a uháněli domů jak profesionální běžkaři. Náš brdský duch Fabián nad námi držel svou ochranou tlapu. Proto jsem se rozhodl si Fabiána ze šišek vyrobit, až bude hotov pochlubím se. Zatím mi chybí k dokončení jedna šiška, špatně jsem počítal ☹. Já vím, tenhle úvodník je tak trochu ukecaný, chvátám, venku je hezky a chceme se projít do lesa. Dochází mi myšlenky, tak k lepší náladě jeden vtípek ze života lordů. „Venku sněží, lord hledí zamyšleně do plápolajícího krbu, popíjí svoji sklenku whisky. Čeká, až přijede jeho manželka s tchyní. Do pokoje vstoupí Jean: „Pane, zaslechl jsem rolničky - přijely saně.“ Lord se táže: „Obě, Jean?“ Přátelé mějte dobrou pozitivní náladu a jinak buďte raději negativní. **bs**

K MIMOŘÁDNÉ SITUACI NA OKRAJI LESA V BORKU A NOVÝCH CHALUPÁCH

Lesní správa Obecnice se omlouvá občanům za **nepříjemnosti** vzniklé povětrnostními podmínkami ve dnech 6.–11. února v okrajové části obce, podél komunikace směrem k Oseči. Vlivem východního proudění, ledovky, námrazy a sněhu došlo k narušení stěny lesního porostu. Půda byla rozmáčená, takže borovice se pod tíhou námrazy začaly vyvracet a prskat, padat na komunikaci, přes dráty a dokonce na domy. Bohužel podmínky v den, kdy začaly stromy padat, byly krajně nebezpečné, protože bylo riskantní odstraňovat padlé stromy pod těmi nakloněnými. Profesionální hasiči i pracovníci ČEZ odmítli cokoli podnikat a s tím, že počkají, až budou tyto stromy odstraněny, což naši dřevorubci též kvůli bezpečnosti nebyli schopni provést. VLS nemají vlastní harvester vyšší třídy, proto byl dojednáán harvester dodavatelské firmy, který odpoledne začal stromy zpracovávat. Teprve v úterý jsme se odhodlali zkusit nakloněné stromy přetlačovat harvesterem zpátky do porostu, což se nakonec podařilo.

Foto Lukáš Stejskal

(pokračování na str. 2)

K MIMOŘÁDNÉ SITUACI NA OKRAJI LESA V BORKU A NOVÝCH CHALUPÁCH

(dokončení ze str. 1)

Informace k lesnímu porostu: po celé délce komunikace od Borku až po odbočku do Sítové se jedná o lesní porost 55 A9, výměra 5,98 ha, zastoupení dřevin: borovice 85 %, modřín 15 %, vtroušené dřeviny smrk, bříza, olše, osika, douglaska, dub, jeřáb. Díky bohatšímu stanovišti a blízkosti obce (omezený vliv zvěře) je zde vytvořena spodní etáž z přirozeného zmlazení tvořená jeřábem, břízou, smrkem a dalšími dřevinami. Věk porostu je 93 let, to znamená, že byl založen sadbou borovice po holoseči v roce 1928. Bylo to vlastně v prvním roce hospodaření nově založených Vojenských lesních podniků a víme, že zde tehdy sloužil hajný Jan Punčochář. Bydlel v té době na hájence na Octárně (později si postavil domek u silnice na Zaječov – dnes tam bydlí jeho vnuk pan Vinš).

Obmýtí, tzn. věk porostu, kdy může být smýcen, je v případě tohoto porostu 110 let. Optimálně bychom tedy měli začít s obnovní těžbou až v roce 2038. V platném lesním hospodářském plánu pro Lesní hospodářský celek Obecnice na období 2014–2023 není v tomto porostu žádná těžba předepsána. Dá se tedy říci, že kritická povětrnostní situace urychlila začátek obnovy tohoto porostu - rozhodli jsme se začít s obnovní těžbou již nyní. Po celé délce porostu byl ve směru od silnice smýcen pruh o šířce cca 30 m. Po vyve-

zení dřeva budou těžební zbytky a klest ponechány k dispozici pro občany, kterým bude umožněno bez jakéhokoliv omezení a zadarmo jejich využití, včetně těžbou poškozené spodní etáže. Kdy a jakými dřevinami bude holina zalesněna, budeme informovat později.

Pokud by k tomu měli občané nějaké návrhy či připomínky, pište prosím na e-mail: vaclav.pernegr@vls.cz.

Václav Pernegr

Vážení spoluobčané,

znovu Vás upozorňujeme na **mobilní rozhlas** zavedený v naší obci. Bylo by skutečně vhodné, aby alespoň jeden z rodiny se do systému zaregistroval prostřednictvím webové aplikace:

obecnice.mobilnirozhlas.cz

nebo aby se zašel zaregistrovat na Obecní úřad v Obecnici. Rozesílání SMS zpráv je pro obecní úřad zpoplatněno, proto stačí, aby z každé rodiny se do systému registroval pouze jeden mobilní telefon. V případě zpráv zasílaných na e-mail je tato služba zdarma.

Pokud budete mít jakýkoliv dotaz, obraťte se na tel. **318 614 056** nebo **724 180 549**.

Informovanost v důležitých situacích, které se v životě vyskytují, je pro Vás někdy velmi důležitá a potřebná.

OÚ Obecnice

Registrace ZDARMA na:
obecnice.mobilnirozhlas.cz

Jubilanti

*Blahopřejeme všem jubilantům,
kteří slaví či budou slavit své narozeniny
v měsíci únoru a březnu.*

V této rubrice budou uveřejňovány jména jubilantů
(pokud nám k tomu dají písemný souhlas).

Obecní úřad Obecnice

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Obecnice

zve dobrovolné dárce na

odběr krve

ve čtvrtek 11. března 2021
v Příbrami

Slavnostní předávání plakety se uskuteční
až dle situace a rozhodnutí Vlády ČR.

DARUJ KREV – ZACHRÁNÍŠ ŽIVOT

Zveme nové dárce – přijďte podpořit správnou věc!

OBLASTNÍ NEMOCNICE
PŘÍBRAM, a. s.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ Obecnice

Zdravím všechny čtenáře Obecnického zpravodaje další měsíc nám odvál zimní vítr a já vám opět přiblížím události, co se u nás přihodily. Jelikož tento rok nelze kvůli nákaze Covid-19 pořádat hromadné akce, tak letos jsme nemohli uskutečnit výroční valnou hromadu. Nicméně zůstala povinnost platit členský příspěvek, který většina členů zaplatila na bankovní účet. Těm, kteří neměli možnost zaplatit elektronicky, mohli tak učinit v sobotu 16. ledna na hasičské zbrojnici. My, členové výboru, jsme toto odpodledne pojali jako zhodnocení uplynulého roku. Já doufám, že situace se brzy zlepší a naše členská základna se bude moci sejít.

Hned druhý den, tj. v neděli 17. ledna se nám na hasičské zbrojnici v 14:25 rozezněla siréna. Byli jsme svoláni na zrychlený přesun pacienta v CHKO Brdy. Místní určitě ví, kde jsou kamenné schody. Zde bohužel všemožní turisté sáňkují. Kdo zná, tak ví, že tam je hodně kamenů, které bohužel nejsou pod sněhem vidět. To pak úraz je hned na světě. Nejsmutnější bylo, že i když složky IZS jedou někomu pomoci, jiní turisté si stěžují, že jim zasahující technika rozjezdí stopu. Co je tedy lepší? Zachránit zraněného, nebo zachovat stopu? Podle nás by se množství a činnost turistů v CHKO měla nějak regulovat. Když lidé nemůžou kvůli nouzovému stavu na hory, tak my máme více práce, protože jezdí sem, kde není žádné omezení.

Víkend mezi 6. – 7. únorem byl ve znamení změny počasí. Nejdříve přišla ledovka a následně silné sněžení. To se samozřejmě podepsalo na přírodě. A tak 8. února v 1:54 jsme byli povoláni na odstranění stromu, který v Nových chalupách spadl na elektrické dráty. Po příjezdu na místo události bylo zjištěno, že strom není jeden. Po rozhodnutí velitele zásahu se cesta uzavřela, aby Lesy ČR mohly nebezpečný stav odstranit. Vlivem silného mrazu, ale i ostatní stromy praskaly jak sirky, a tak cesta se postupně uzavírala dva dny. Snad se již teď podařilo veškeré nebezpečné stavy odstranit.

Lesníci varují: V lesích hrozí pády stromů kvůli sněhu

Příbram – Kvůli teplotám nad bodem mrazu vyjíždějí i příbramští hasiči likvidovat sněhové převisy a led ze

střech. Hasiči likvidují rampouchy. Někdy jsou voláni i k odstranění popadaných nebo polámaných stromů. „Často teď jezdíme odstraňovat rampouchy z budov úřadů a také ze škol. Stromy padaly více v minulém týdnu, ale i tak je občas nějaký případ nahlášen,” řekl Pavel Šušola z HZS Příbram.

V souvislosti s vývojem počasí mají obavy i lesní hospodáři. V brdských lesích je totiž sněhu mnohem více. V Brdech je až 70 centimetrů sněhu

Státní podnik Lesy České republiky vydal upozornění, aby lidé nechodili do lesů.

„Lesy ČR doporučují veřejnosti nevstupovat do lesů na celém území. Současný příval sněhu dále zatěžuje koruny stromů a hrozí tak náhlé lámání větví, případně pády celých stromů, a to nejen v borových porostech. V případě pádu stromu může dojít k vážným újmám na zdraví. V některých oblastech s nejvyšším rizikem proto dochází k vyhlášení dočasných zákazů vstupů veřejnosti do lesů,” říká Zbyněk Boublík, mluvčí podniku Lesy ČR. Vstup do lesa nedoporučují ani lesníci na Příbramsku.

„Sníh je vlhký a těžký, teploty se i ve vyšších polohách Brd pohybují kolem nuly. V nejvyšších partiích leží od 60 do 70 centimetrů sněhu a hodně je ho na stromech,” upozornil Příbramský Deník vedoucí obecnické lesní správy Vojenských lesů a statků ČR Václav Pernegr s tím, že škody na stromech nejsou zatím nijak mimořádné.

„Ojediněle se najdou nějaké zlomy nebo spíše polámané větve i špičky. Pokud ale napadne dalších přibližně dvacet centimetrů sněhu, mohly by být škody na hřebenech až kalamitního charakteru,” dodal s obavami lesník.

Minulou neděli napadlo v Brdech asi 20 centimetrů sněhu a ve vyšších polohách zatěžkala stromy kromě sněhu i námraza.

(zdroj: internet)

Přeji Vám všem, ať tuto zimní kalamitu ve zdraví přečkáte a hlavně, když už někam musíte, dávejte na sebe pozor.

Petr Zima

velitel SDH Obecnice

Mladý hasič

Oddíl Mladého hasiče SDH Obecnice má již od října 2020 z důvodu epidemiologické situace přerušenu svoji činnost. Neustále všichni čekáme, kdy hlídací PES zašteká 3. stupeň. Ano. Pokud nám vláda hafana nezmění, činnost můžeme zahájit právě ve třetím stupni. Alespoň to plyne z posledních informací (listopad 2020).

Co to je odznak odbornosti?

Stěžejním bodem vzdělávacího systému dětí a mládeže SH CMS (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska) je plnění odznaků odborností. Na tyto odborky pak volně navazuje plnění odznaků specializací. Odznaky odborností jsou zaměřeny na vědomosti v určitém sektoru. Naopak odznaky specializací jsou zaměřeny na rozvoj dovedností.

Okruhy odborek:

Preventista junior

Jeho úkolem je znát příčiny vzniku požáru, vyjmenovat telefonní čísla tísňového volání. Kdo usiluje o tento od-

znak, musí vytvořit nějaký plakát s námětem požární ochrany. Součástí této části je najít jednoduchou požární závadu a v neposlední řadě znát základy hoření.

Tento odznak mohou plnit děti od 6 do 10 let.

Strojník junior

Mladý hasič pozná hasební prostředky a zná jejich využití. Měl by umět rozeznat hasicí přístroje, znalost použití je samozřejmostí. Strojník junior zná povinnosti strojníka u zásahu, rozumí jeho úloze a důležitosti při požárním zásahu. Tento odznak mohou plnit děti od 6 do 10 let.

Kronikář

Nejméně půl roku pečuje o kroniku kolektivu. Zná základní fakta o historii hasičstva v Čechách, na Moravě a hlavně v místě, kde působí jeho kolektiv MH. Kronikář sbírá dokumentační materiál, který využívá k propagaci hasičstva a hnutí mládeže.

(pokračování na str. 4)

Mladý hasič (dokončení ze str. 3)

Preventista

Plní stejné podmínky odznaku jako Preventista – Junior a k tomu navíc ovládá základní znalosti a dovednosti z oblasti prevence požární ochrany dle daných témat.

Strojník

Strojník musí znát běžně používanou hasičskou techniku, její části a její údržbu. Je schopen rozlišit druhy a způsoby použití běžných technických prostředků požární ochrany. Zná prakticky optické signály požární ochrany.

Cvičitel

Je nositelem odbornosti preventista a strojník. Dokáže správně zorganizovat nástup kolektivu a podat hlášení. Patří mezi pomocníky vedoucího při práci s kolektivem. Prokáže znalost vázání uzlů a smyček používaných v požární ochraně.

Velitel

Bezchybně ovládá hlavní zásady při výjezdu jednotky k požáru nebo k mimořádné události. Orientuje se v základní činnosti prováděné při zásahu a po ukončení zásahu. Uvědomuje si nebezpečí, která hrozí na místě požáru. Je schopen přemýšlet tak, aby předešel nebezpečí při zásahu. Odznak plní děti od 11 do 18 let (starší kategorie nebo dorost) po splnění odbornosti CVIČITEL.

Instruktor

Umí hlavní základy pedagogiky a psychologie. Chápe důraz na bezpečnost práce při činnosti s dětmi a ovládá základy zdravotvědy. Rozumí základní dokumentaci kolektivu. Má rozšířené znalosti Směrnice hry Plamen.

Odznak plní děti od 11 do 18 let (starší kategorie nebo dorost) po splnění odbornosti CVIČITEL.

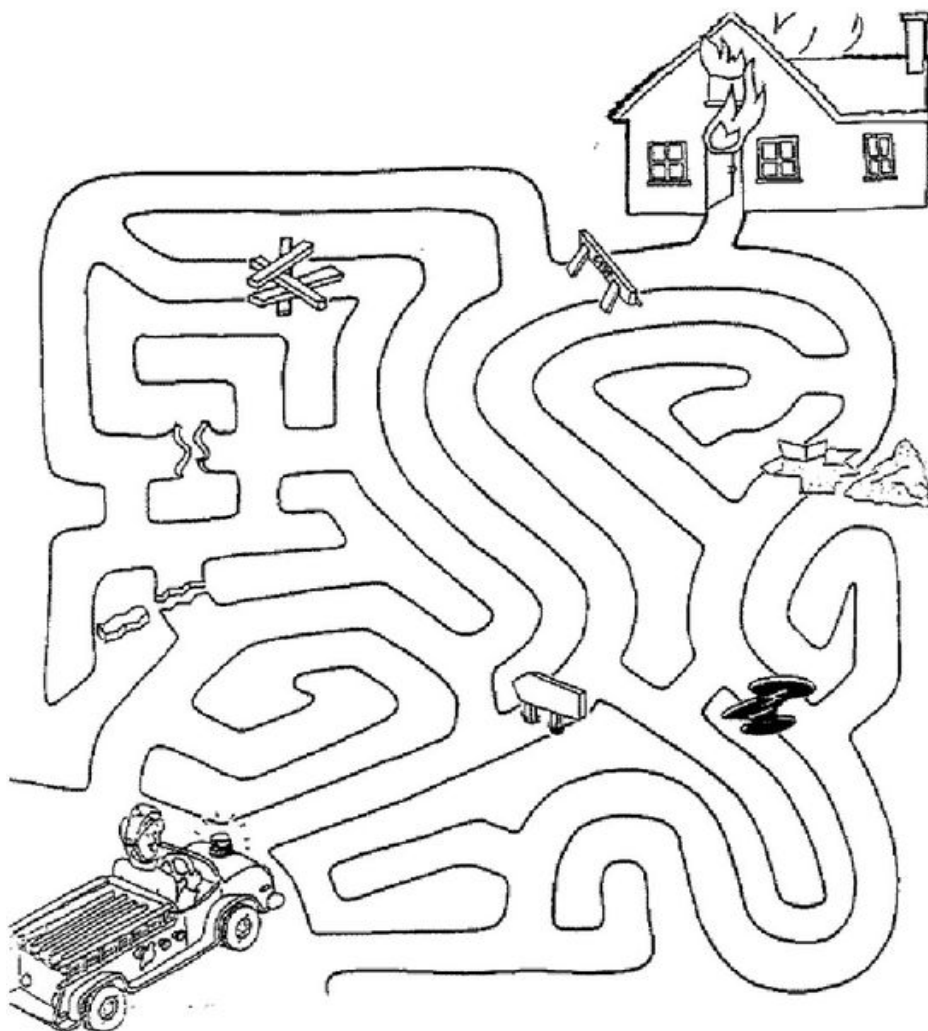
I naše děti si budou vybírat, která odborka je bude zajímat, a budou se v daném odvětví moci realizovat. ☺

Vždy, když píš nějaký článek, přemýšlím, co napsat. Co by vás, čtenáře, asi tak mohlo zajímat? Sotva jsme s dětmi začali, museli jsme zase činnost přerušit. Každý měsíc si říkám: „Teď už to je naposledy. Příští měsíc budou fotky.“ I když se mi ten správný měsíc neustále posouvá, snažím se vám sepsanými články neustále přibližovat činnost MH. To, co nás čeká. To, na co se my, starší hasiči, těšíme. Často o dětech mluvíme. Vymýšlíme věci, které by šly/nešly, až se zase sejdem. Neustále sbírám materiály, které by se nám mohly hodit. I přesto, že se s dětmi nemůžeme vidět, „pod dekou“ stále pracujeme a vymýšlíme. Hlavně se nepřestáváme těšit, až se do toho zase pořádně obujeme. ☺

Dotazy, rady, připomínky a já nevím, co všechno, můžete psát na nově zřízený e-mail: mhobecnice@seznam.cz.

Mili Kotápišová

Ani v tomto čísle nezapomene na naše nejmenší ☺

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA v Obecnici

Projekt „ČLOVĚK A ZDRAVÍ“

Dne 28. 1. 2021 obdrželi prvňáčci výpis svého prvního vysvědčení. Po zhodnocení půlročního vzdělávání čekalo na děti překvapení. Přišla nás navštívit paní Marcela Krůtová, DiS., která pracuje jako zdravotní sestra v Oblastní nemocnici v Příbrami. Společně s Mgr. Evou Bízovou si připravila pro žáky 1. třídy zajímavý naučně vzdělávací program. Žáci se dozvěděli, jaký je rozdíl mezi úrazem a nemocí, naučili se základní techniky první pomoci. Samozřejmě nechybělo ani připomenutí zásad hygieny, péče o tělo, zdravého životního stylu a prevence předcházení úrazům a nemocem. Na modelových situacích si prvňáčci prakticky vyzkoušeli ošetřit drobná poranění a obvázat ránu na předloktí. Žáky práce bavila. Užili si i mnoho legrace při smotávání obvazů. Celý projekt „Člověk a zdraví“ všichni hodnotili kladně.

Mgr. Eva Bízová (třídní učitelka 1. třídy)

Leden v distanční výuce

Měsíc leden zahájili žáci III. třídy pokračující distanční výukou. Výuku zvládají výborně (občas i s problémy). Paní učitelka se snaží výuku obohatit o prvky, které děti zábavnou formou obohacují na další cestě za poznáním. Ranní hodiny věnujeme výuce tak, abychom plnili výstupy dané realizačními plány. Zařazujeme další výstupy etické výchovy, věnujeme se tradicím, zvykům v rámci třídních hodin. Řešíme rovněž problémy, které plynou z ONLINE výuky. Aby děti výuka zaujala, snažím se je povzbuzovat, probouzet v nich skryté talenty (vlohy). Ve třídě máme sportovce, přírodovědce, spisovatele, herce, zpěváky ... Hodně dětí se zapojuje do činností, které podporují odstranění (zmírnění) specifických poruch učení – grafomotorická cvičení, logopedické nápravy řeči, cvičení koncentrace a paměti. Děti zadané projekty plní s nadšením. Velmi mě potěší, když po náročném dni u počítače, děti (s rodiči) zašlou vyfotografované práce, stihnou postavit sněhuláka, nakreslit nádherný obrázek, napsat dětský příběh... Distanční výuka přinesla do vzdělávání mnoho plusů i mínusů. Zvykli jsme si ☺. Jednou ve škole, jednou doma. Dobře. Beru ty plusy. Jedeme dál. Hlavně zdraví!!! To je nejdůležitější!!!

Mnoho rodin během posledního roku přišlo o své blízké. Mysleme na ně. Buďme rádi, že v naší práci můžeme uplatnit to, co nás naučili.

Příchod brzkého jara s vůní kytiček přeje

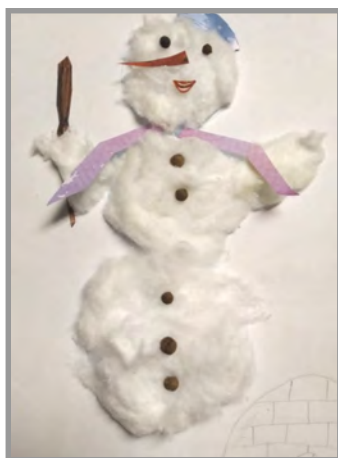
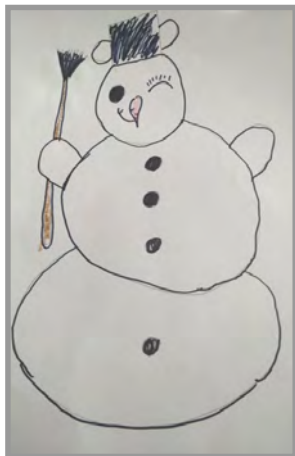
Mgr. Jana Pokorná

Práce dětí III. třídy

(pokračování na str. 6)

Práce dětí III. třídy (dokončení ze str. 5)

TVŮRČÍ PSANÍ

Co je subjektivně zabarvený popis vám ukážou žáci 8. ročníku.

Co vidím ze svého okna

Venku prší. Kapky se po dopadnutí mísí se sněhem, všude je mokro. Vítr pročešává holé koruny stromů a dělá meluzínu v komíně. Neustále zatažená obloha moc nepřidává na pozitivní náladě. Místní lidé po ulici chodí s kamenným výrazem na tváři. Za to většina turistů se chová jako v zábavném parku a moc ráda odhazuje odpadky, kde se jim to hodí. Nikde nic nekvete, žádné barevné květy, co rozzáří den. Všude jen bláto, rozpouštějící se sníh, louže. V lese samá ledovka, člověk se neprojde bez pádu. Nemám ráda zimu. Chybí mi ptačí zpívání, kytky, teplo, bouřky a mnoho dalších věcí.

Dita Kadlecová, 8. třída

Psaní je hrani

Kde se cítím nejlépe

Míst, kde se cítím dobře, je spousta. Ať už je to doma, u babičky nebo na procházce. Ale místo, kde se cítím nejlépe, je u nás na zahradě. Je tam klid a spousta malých stvoření. Ovocné stromy opylují pilné včelky, aby nám mohly stromy dát krásné a sladké ovoce. Krásné je, když pozoruji jarní zahradu, jak se probouzí k životu. Koukám, jak se rodí mláďátka všem zvířátkům. Nejlepší pocit je, když si sednu do trávy s knížkou a vydám se do jiného světa. V létě odtamtud pozoruji ségru, jak se koupe v bazénu. Sednu si pod třešeň a trhám si sladké třešničky, aby je nesnědli kosi. Poslouchám už jen zpěv ptáků, kteří by mohli jít do orchestru, a u toho pozoruji modrou oblohu. Jakmile přijde podzim, tak jsem šťastná, v tu dobu je to místo nejkrásnější. Příroda barví listy, vlaštovky se loučí a zase na zimu odlétají, všude kolem je nádherný vzduch. Úžasný pohled je na louku, kde je to celé barevné. Lidé tam chodí se svými pejsky a užívají si tu krásu jako já. Když přijde paní zima, tak vše zapadá sněhem, pohled na bílou krajinku je k nezaplacení. A při pozorování už čekám, kdy se objeví jaro a vše to začne znovu. Na tomhle místě se cítím šťastná.

Denisa Smrčková, 8. třída

MATEŘSKÁ ŠKOLA v Obecnici

Po vánočních prázdninách se děti vrátily zpět do mateřské školky, kde na ně čekaly hračky, které jim nadělil Ježíšek. Vyprávěly jsme si, jak jsme prožily Vánoce, co jim přinesl Ježíšek doma, z čeho měly velikou radost. Také jsme si připomněli a vysvětlili historii tradic svátku Tří králů – pojmenovávání tří králů (vysvětlení počátečních písmen K + M + B), kam vedla jejich cesta a co nesli Ježíškovi. Při výtvarné činnosti „Tří králové“ si děti vyrobily královské koruny, starší děti si je nakreslily.

Ani naši školce se druhý lednový týden nevyhnula karanténa a školka byla uzavřena. Pro všechny děti byly připravené pracovní listy, jak pro třídu Berušek na téma „Zvířátka v zimě“, tak i pro třídu Žabiček na téma „Zimní spáči“.

Po návratu dětí do školky jsme si společně povídali o bacilech (co jsou bacily, co nám můžou udělat, jak se proti nim můžeme chránit), o správné hygieně, jak se máme oblékat v zimě a chránit se před nachlazením, jak se před zimou

chrání ptáčky a jak můžeme ptáčkům pomoci my. Seznámili jsme se s ptáky žijícími u nás (vrabec, sýkorka, kos, havran, holub, hrdlička, straka, strakapoud aj.). Řekli jsme si, čím ptáčky můžeme krmit. Také jsme se naučili taneček „Vrabec v zimě“. Při výtvarné činnosti si děti vyráběly krmítka pro ptáčky, všem se moc povedlo.

V dalším týdnu se děti seznámily se základními časovými pojmy – rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, vyslechly si pohádku: „O dvanácti měsíčkách“. V komunitním kruhu jsme si povídali, kam chodí rodiče do práce, čím bych chtěl být, až vyrostu, společně jsme si postavili ordinaci pro lékaře, zahráli jsme si na doktora, hasiče a policii, kadeřníka, učitele a na pekaře. Dětem se nejvíce líbila hra na pekaře, při které se naučily zpívat píseň „Pekla vdolky z bílé mouky“. Hnětly a válely těsto, ze kterého si vytvořily housičky. Některým dětem bylo třeba pomoci, ale v závěru práce se všem housičky povedly.

Jelikož nám leden doprává dostatek sněhu, nejvíce jsme využili školní zahradu, kde jsme stavěli sněhuláky, hledali stopy ve sněhu, bobovali a jezdili na lopatách, koulovali se a soutěžili v jízdě z kopečka, kdo dál dojede.

Únor je typický masopustním obdobím a to znamená, že si druhý únorový týden s dětmi užijeme spoustu zábavy a legrace při karnevalu, který na děti čeká ve školce.

Knihovna – Spolkový dům Obecnice

Únor bílý – pole sílí...

To by bylo, aby ta pole letos silná nebyla. Bílé zimy a vydatné sněhové nadílky jsme se přeci jen dočkali...

Dočkali jsme se také od 15. února zrušení nouzového stavu... ale je možné, že při čtení těchto řádek, je nouzový stav opět obnoven. Kdo ví. Vyčkáme, vyčkáme a uvidíme, co nám bude vládou naděleno do dalších dní, týdnů a měsíců. Pokud by byla někdy „narychlo“ uspořádána akce, která by nestihla vyjít ve zpravodaji, sledujte vývěsky, mobilní rozhlas, facebookovou stránku „Spolkový dům a knihovna Obecnice“ nebo nově od 1. března internetové stránky knihovny <https://obecnice-knihovna.webnode.cz>.

Einsteinova hádanka pro zahřátí mozkových závitů

Komu se nechce do mrazu, může si sednout ke stolku, vzít papír a tužku a zkusit vyřešit hádanku, kterou vytvořil v minulém století geniální Albert Einstein. Správná odpověď hádanky bude zveřejněna v následujícím čísle zpravodaje. Kdo chce, může mi volat či posílat řešení a dozvědět se, zda se jeho úvahy ubíraly správným směrem.

1. Je pět domů, každý jiné barvy.
2. V každém domě bydlí osoba jiné národnosti.
3. Každý majitel domu má svůj oblíbený nápoj, kouří určitou značku cigaret a chová zvíře.
4. Žádný z těchto pěti lidí neholduje stejnému nápoji, nekouří stejné cigarety ani nechová stejné zvíře jako někdo další z jeho sousedů.

Co víme?

Brit žije v červeném domě.

Švéd chová psa.

Dán pije rád čaj.

Němec kouří cigarety Rothmans.

Nor bydlí v prvním domku.

Majitel zeleného domku pije kávu.

Kuřák cigaret Winfield pije rád pivo.

Majitel žlutého domu kouří cigarety Dunhill.

Osoba, která kouří cigarety Pall Mall, chová papouška.

Muž, který bydlí v prostředním domě, pije mléko.

Kuřák cigaret Marlboro bydlí vedle toho, kdo chová kočku.

Muž, který chová koně, bydlí vedle kuřáka cigaret Dunhill.

Nor bydlí vedle modrého domu.

Kuřák cigaret Marlboro má souseda, jenž pije vodu.

Zelený dům stojí nalevo od bílého domu.

Otázka? Kdo doma chová rybičky?

Správnou odpověď najdete na konci této rubriky.

Proč je čtení knih tak důležité...

Jistě si mnoho z vás našlo ve sněhovém zátiší chvilku přečíst knihu... nebo alespoň kapitolu... odstavec... řádek? Pokud ne, nikdy není pozdě začít číst. Víceméně je to relaxace, která téměř nic nestojí. Dokonce již existuje vědní obor „biblioterapie“, který zkoumá pozitivní účinky četby na naše zdraví. Čtení zvyšuje kapacitu paměti, obohacuje naši slovní zásobu.

Je to čas, který strávíte aktivně, oproti pasivnímu sledování televize. Navíc můžete číst příběh, který chcete, a ne sledovat to, co zrovna dávají v té kouzelné bedýnce na elektriku. Když je řeč o elektrině, knihu můžete číst i bez ní (za předpokladu, že máte dobrý zrak nebo brýle). Je také dokázáno, že čtenáři méně často trpí Alzheimerovou chorobou a chronickými bolestmi.

Dobrá zpráva také je, že čtení startuje hubnutí! Mozek totiž ke své činnosti potřebuje velké množství energie. Takže pokud u čtení nesníme tři tabulky čokolády nebo nevyluxujeme dětem zásoby sladkostí, můžeme sedět u knihy třeba celý den. Nejen, že budeme hubení, ale také uklidnění (protože četba je skvělé antidepresivum), zbavíme se nudy a stereotypu a prožijeme to, co prožívají hlavní hrdinové.

Také je nepopíratelné, že přečtením několika řádků před spaním docílíme rychlejšího přechodu do spánkového režimu. Jen musím dodat, že četba může mít i opačný efekt. Zaujme-li nás příběh natolik, může se stát, že nejsme schopni se od něj odtrhnout a čteme do noci, dokud se nedozvíme, jak to dopadlo. A ráno vypadáme hůř, než kdybychom se převalovali v posteli a nemohli usnout. Ale zato jsme obohacenější... a hubenější ☺. Jednou za čas takto u knihy ponocuji i já, naposledy u detektivky „**Dívka v ledu**“ od Roberta Bryndzy, která je nově k zapůjčení v knihovně.

Jak říká George R. R. Martin: „Čtenář prožije tisíc životů, než zemře. Člověk, jenž nikdy nečte, prožije jen jeden.“

Úryvek z díla „Dívka v ledu“

„Když Andrea Douglasová-Brownová spěchala prázdnou hlavní ulicí, chodník se v měsíčním světle leskl. Vysoké podpatky klapaly v tichém a často přerušovaném rytmu, což byl důsledek množství vodky, které vypila. Lednový vzduch byl ostrý a kůže na holých nohou jí v tom chladu pálila. Vánoce a Nový rok byly nenávratně pryč a zůstala po nich pouze studená aseptická prázdnota. Májela výkladní skříně utápějící se ve tmě, kterou narušoval jen ušmudlaný obchod s alkoholem přímo pod blikající lampou pouličního osvětlení. Uvnitř obchodu seděl Ind shrbený nad zářící obrazovkou svého laptopu, který si jí ani nevšiml, když prošla kolem.“

Andreu, kterou při odchodu z hospody poháněl vztek, napadlo, kam vlastně jde, až ve chvíli, kdy výlohy obchodů nahradily velké domy stojící dál od chodníku. Kostra tvořená větvemi jilmu se vzpínala vzhůru a mizela někde v bezhvězdném nebi. Zastavila se a opřela se o zeď, aby nabrala dech. Krev jí klokotala v celém těle a ledový vzduch jí pátil, jakmile ho natáhla do plic. Ohlédla se a viděla, že došla poměrně daleko a je téměř v polovině kopce. Cesta se táhla jako pramínek melasy koupající se v oranžovém světle sodíkových výbojek. Na úpatí kopce stála vlaková zastávka, která tonula v naprosté tmě. Ticho a chlad na ni dolehly. Hýbal se pouze obláček páry, když se její dech srazil s mrznoucím okolním vzduchem. Růžové psaníčko si strčila do podpaží a spokojená zjištěním, že nikdo není v blízkosti, si vykasala předešlé těsné šaty a vytáhla ze spodního prádla iPhone. Krystalky Swarovski na krytu telefonu se v oranžovém pouličním světle lenivě zatřpytily. Displej ukazoval, že tady nemá žádný signál. Zaklela, telefon strčila zpátky za kalhotky a otevřela malé růžové psaníčko. Uvnitř ležel starší iPhone, taktéž v nápadném krytu od Swarovského, ale několik kamínků chybělo. I jeho displej ukazoval nulový signál.

(pokračování na str. 9)

KNIHOVNA (dokončení ze str. 8)

Andrea cítila, jak jí hrudník zaplavuje panika, a rozhlédla se kolem sebe. Domy stály kus od cesty, zastrčené za vysokými živými ploty a železnými bránami. Když se dostane nahoru na kopec, pravděpodobně bude mít signál. Čert to vem, napadlo ji, pak už zavolá otcovu řidiči. Vymyslí si nějaké vysvětlení, jak se dostala na jih od řeky. Zapnula si kratičkou koženou bundičku, objala si pažemi hrudník a vyrazila vzhůru do kopce. Starý iPhone stále svírala v ruce jako nějaký talisman.

Když za ní zaburácel motor automobilu, otočila hlavu a zamžourala do záře reflektorů. Jasně světlo jí dopadalo na holé nohy, takže si připadala ještě odhalenější. Její naděje, že se jedná o taxík, zmizely, jakmile viděla, že střecha auta je nízká a není na ní žádný nápis „volný vůz“. Otočila se a pokračovala v chůzi. Zvuk motoru zesílil, reflektory jí svítily nad hlavou a na chodníku před ní ozařovaly velký kruh. Uběhlo několik vteřin, ale světla ji stále pronásledovala, téměř cítila jejich žár. Otočila se a dívala se do prudkého světla. Auto zpomalilo a pomalu jelo pár metrů za ní.

Když zjistila, čím auto to je, dostala vztek. Pohodila dlouhými vlasy, otočila se a pokračovala nahoru do kopce. Auto mírně zrychlilo, aby se udrželo v těsném závěsu. Okna vozu byla tmavě tónovaná. Audio systém duněl a šuměl, takže ji až šimralo v krku a svědilo v uších. Prudce se zastavila. Auto zastavilo o pár vteřin později a o několik desítek centimetrů zacouvalo, takže okno řidiče se octlo na její úrovni. Audio systém utichl. Motor hučel.

Andrea se naklonila a podívala se do inkoustového skla tónovaného okénka, ve kterém se ale odrazil pouze její vlastní obličej. Sehnula se a pokusila se otevřít dveře, ale byly zamčené. Bouchla do okénka plochou stranou růžového psaníčka a znovu se pokusila otevřít dveře.

„Nehraju žádný hry a to, co jsem předtím říkala, myslím vážně!“ zakřičela. „Buď otevři ty dveře nebo... nebo...“

Auto se ani nehnulo a motor hučel dál.

Nebo co? zdálo se, že říká.

Andrea si zasunula kabelku do podpaží, vztyčila prostředníček směrem k tónovanému sklu a vydala se vzhůru, aby zdolala poslední část kopce až k jeho vrcholu. Kmen mohutného stromu, který rostl u okraje chodníku, se ocitl mezi ní a světlomety auta, takže znovu zkontrolovala telefon. Zvedla ho nad hlavu a snažila se zjistit, jestli má signál. Na obloze nebyly žádné hvězdy a oranžovohnědý mrak se zdál tak nízko, že by se ho mohla nataženou rukou dotknout. Auto se pomalu rozjelo a vedle stromu opět zastavilo.

Andrea cítila, že jí tělo zaplavuje vlna strachu. Zůstala ve stínu stromu a pozorně se rozhlédla po okolí. Husté živé ploty lemovaly chodníky z obou stran cesty, která se táhla daleko dopředu do rozostřeného předměstského šera. Pak si na druhé straně všimla uličky vedoucí mezi dvěma velkými domy. Podařilo se jí přečíst malý nápis, na kterém stálo DULWICH 11.

„Chyť mě, jestli to dokážeš,“ zamumlala. Zhluboka se nadechla a vyrazila přes silnici – jenže se jí zaklínila noha mezi silnými kořeny stromu, které si prorazily cestu dlažbou. Kotníkem jí projela bolest, jak si ho zvrtila. Ztratila rovnováhu, a když bokem narazila do obručníku, psaníčko a telefon jí prudce vyletěly z ruky. Spadla do silnice a hlavou se s dutým bouchnutím udeřila o asfalt. Omámeně ležela v záři reflektorů.

Když světla zhasla, Andrea se ponořila do tmy.

Slyšela, jak se otevírají dveře, a pokusila se vstát, ale silnice pod ní se nakláněla a točila. V zorném úhlu se objevily nohy v modrých džínách...

Z rozmazaného páru drahých sportovních bot se staly čtyři. Natáhla ruce, protože čekala, že jí známá postava pomůže, ale místo toho jí ruka v kožené rukavici rychlým pohybem sevřela nos a ústa. Druhá ruka jí objala paže a tiskla jí je k tělu. Kůže na rukavici byla měkká a teplá, ale síla stisku prstů uvnitř ji šokovala. Postava ji prudce postavila, rychle ji dotáhla k zadním dveřím auta a strčila dovnitř, takže dopadla podélně na sedadla. Jakmile se za ní zabouchly dveře, chlad zmizel. Andrea ležela v šoku a nechápala, co se právě stalo.

Auto se naklonilo, jak postava dosedla na přední sedadlo spolujezdce a zavřela za sebou dveře. Centrální zamykání cvaklo a zabzučelo. Andrea slyšela, jak se otevřela odkládací přihrádka na palubní desce, něco zašustilo a přihrádka zaklapla. Auto se zakymácelo, když postava přelezla mezerou mezi předními sedadly a ztěžka jí dosedla na záda, přičemž jí tlačila vzduch ven z plic. O chvíli později jí tenký plastový pásek spojil obě zápěstí k sobě. Ruce měla pevně svázané za zády a pásek se jí zařezával do kůže. Postava rychlým a mrštným pohybem posunula její tělo dolů, takže jí svalnatá stehna tlačila na spoutaná zápěstí. Bolest v kotníku zesílila, jakmile postava za vibrujících zvuků roztáhla silnější pásek a spoutala jí k sobě kotníky. Nesnesitelný zápach borovice z osvěžovače vzduchu se mísil s měděným pachem a Andrea si uvědomila, že krvácí z nosu.

Zaplavila ji vlna vzteku, která s sebou současně přinesla i nával adrenalinu, takže uvažovala jasněji.

„Co to do prdele děláš?“ začala. „Budu křičet. Víš, jak hlasitě dokážu ječet!“

Jenže postava se otočila tak, že jí kolena tlačila do zad a vytlačovala z ní vzduch. Koutkem oka zaznamenala stín a najednou ji něco těžkého a tvrdého uhodilo zezadu do hlavy. Bolest způsobila, že se jí před očima začaly míhat hvězdičky. Paže se zvedla a znovu udeřila a pak všechno zčernalo. Když se k zemi začaly líně snášet první vločky sněhu, silnice byla tichá a prázdná. Automobil – se svými elegantně tónovanými skly – se téměř neslyšně rozjel a vklouzl do noci.

Pokud si chcete přečíst celý napínavý příběh, kniha je k zapůjčení v knihovně.

Co nás zatím v knihovně čeká?**Jarní prodejní výstava výrobků z Nalžovic**

Během března bude možné v knihovně opět zakoupit krásné výrobky a dekorace klientů Nalžovického zámku. Za okny máme sice bílý sníh, ale naše domovy už budou pomalu potřebovat oživit, například svíčkou v jarní barvě.

Velikonoční tematická vycházka

Kdy vyrazíme na procházku luštit tajenku? Těsně před Velikonocí, v týdnu na přelomu března a dubna, tedy od 30. března do 4. dubna. Přibližná trasa bude **od parku před prodejnou Coop → zelená linie → Octárna → směr Staročeská hospoda → koupaliště → prodejna Coop**. I nyní vás žádám o zaslání vyluštěné tajenky a fotodokumentace z cesty na **Facebook knihovny** nebo na e-mail **obecniknihovnaobecnice@email.cz**. Malé odměny budou k vyzvednutí následující týden (od 6. dubna).

Tentokrát bude celkem 34 „stanovišť“ a pozor malé zpestření! Na patnáctém a dvacátém pátém stanovišti budete mít za úkol najít v okolí truhličku s hádankou. Kdo hádanku uhodne, bude si moci z truhličky vzít jednu malou laskominu nebo maličkost.

Veronika Hemrová

STŘÍPKY Z MÉHO VANDRBUCHU

O městě, kde byl zavražděn nepohodlný generál

(pokračování z předchozího čísla OZ)

Další dominantou Františkánského náměstí je již zmiňovaný kostel sv. Kláry, který byl součástí kláštera klarisek, ženského církevního řádu Chudých sester svaté Kláry. Jedná se vlastně o ženskou odnož řádu františkánů - minoritů, založenou sv. Klárou z Assisi v roce 1212. První zmínka o působení těchto řádových sester v Chebu pochází z roku 1268. Zakladateli a staviteli kláštera klarisek byli dva chebští šlechtici, Honigar, pán na Seebergu (Ostroh) a Hecht, pán na Pograthu (Podhrad). Po velkém požáru města v roce 1270, při kterém většinou ze dřeva postavený klášter vyhořel, postavili opět Honigar a Hecht v roce 1288 klášter nový. Vlastní starší kostel se na místě toho dnešního začal stavět až v roce 1465, oltáře v kostele byly vysvěceny o čtyři roky později. Při obléhání Chebu Švédy v roce 1647 byl u hradební zdi stojící klášter těžce poškozen ostřelováním, po válce jeptiškám chyběly finanční prostředky, takže nemohly pomýšlet na opravy škod. Po zřízení hradební zdi v roce 1692 došlo ke značnému poškození části klášterních budov, proto bylo rozhodnuto o výstavbě nového kláštera. Po dokončení hlavních budov kláštera v roce 1704 bylo nutné zbourat i starý kostel, u kterého se objevily trhliny a hrozilo jeho zřícení. V roce 1708 byl waldsassenským opatem položen základní kámen a čtyři roky poté byl řezenským biskupem nový kostel vysvěcen. Novostavba kostela sv. Kláry byla vystavěna v duchu dynamického baroka zřejmě podle plánů Kryštofa Dientzenhofera. Tento největší chebský klášter byl v roce 1782 císařem Josefem II. zrušen a v roce 1811 byly budovy rozprodány. Z kostela se stalo skladiště soli a ledu pro jeden z chebských pivovarů, v bývalé klausuře byla umístěna vojenská škola. Ze samostatného odděleného křídla se stalo vězení a od roku 1912 je zde umístěn chebský archiv. Nyní slouží prostor bývalého kostela jako koncertní a výstavní síň. V prostorách kláštera je Dům Balthasara Neumanna, slavného chebského rodáka a barokního stavitele. Z Františkánského náměstí jsem svoje další kroky nasměroval k řece Ohři, kde oba břehy od května 2006 spojuje Vávrova lávka s 10,5 m vysokou hranolovou vyhlídkovou věží. Po zdolání 51 schodů se lze pokochat výhledem do údolí Ohře, na sportovní rekreační areál Krajinka a na zadní trakt chebského hradu. Po levém břehu řeky jsem okolo sportoviště došel ke krytému, 40 m dlouhému dřevěnému mostu, po kterém jsem přešel k Písečné bráně, která byla v roce 1728 nově vystavěna pod hradem v místě nejužší části břehu Ohře u skály. Brána sloužila k uzavření spodního přístupu do města od západu podél řeky. Několik kroků od tohoto místa se nachází Mlýnská věž, pocházející z 15. století, kdy byla součástí vnějšího hradebního opevnění. Věž je z vnějšku dochovaná v původní podobě a byla ukončena dnes chybějící zvoníčkou. Později byla doplněna hodinami s ciferníky do dvou stran. Minul jsem sloup pod hradem, který nyní stojí na místě u bývalé katovny posledního chebského kata a kronikáře Karla Husa, a po chodníku mezi stromy jsem se začal pomalu přibližovat k branám chebského hradu. Rozsáhlý románský hrad, stojící na místě opevněného slovanského hradiště s pohřebištěm na ostrohu nad řekou Ohří, je jednou z nejceněnějších památek svého druhu u nás. Nejenže jde o pozůstatky druhé-

Chebský hrad - vlevo Černá věž, vpravo kaple

ho nejstaršího kamenného hradu u nás (starší je snad jen Přimda), ale zároveň je zdejší architektura jedinou ukázkou císařské falce na našem území (falc = středověké opevněné sídlo panovníka, vládnoucího střídavě z více takových míst). V roce 1125 vybudoval markrabě bavorské Severní marky Děpolt II. z Vohburgu na akropoli starého hradiště první kamenný hrad. O něco později také začala nejslavnější éra hradu. Vše začalo tím, že římský císař Friedrich I. Barbarossa (zvaný Rudovous) z rodu Štaufů získal v roce 1167 Chebsko jakožto dědictví po svém bratranci Friedrichovi z Rothenburgu. V roce 1179 se pak rozhodl, že starý nevelký kamenný hrad rozšíří a přestaví ho na svůj opěrný bod, který bude zároveň velkolepou rezidencí. V důsledku tohoto rozhodnutí byla v Chebu během 10 let vybudována typická císařská falc, kterou její majitel demonstroval svojí vojenskou a politickou moc. Sám císař Friedrich ve svém novém příbytku často pobýval a využíval ho i k pořádání říšských sněmů. Zdržel se zde i před svým odjezdem na třetí křížovou výpravu, při níž utonul v rozbourěných vodách řeky Salef na území dnešního Turecka. Během dalších století se stavba samozřejmě dále vyvíjela, zvláště při rekonstrukcích po velkých požárech nebo při zdokonalování městského opevnění. Do dnešních dnů se z majestátní falce dochovala unikátní románsko-gotická kaple, torzo kdysi honosného paláce s ojedinělými pětídílnými románskými okny a mocná obranná Černá věž. Při prohlídce hradu mě nejvíce zaujala dokonale zachovalá patrová hradní kaple, vystavěná mezi lety 1185 a 1225 podle vzoru hradní kaple v Norimberku. Přízemí bylo zasvěceno sv. Martinovi, patro sv. Erhartovi a sv. Uršule. Dolní část, románská, je temná a působí poněkud těžkopádným a chmurným dojmem. O to více překvapí interiér gotického patra, které svou vzrůsností překvapivě silně kontrastuje s románským přízemím. Gotická křížová klenba je zde podepírána štíhlými bílými mramorovými sloupy s bohatě zdobenými hlavicemi a esteticky tak kontrastuje se spodní částí kaple, se kterou je propojena osmiúhelníkovým otvorem v místě chybějícího prostředního klenebního pole. Za krásnými výhledy na historickou část Chebu jsem se vydal na 18,5 m vysokou Černou věž, stojící na čtvercovém základu o rozměrech 9x9 m. Barva věže je dána použitým materiálem, velkými hrubě opracovanými kvádry z černého tufu (zpevněný sopečný popel), který byl těžen u neda-
leké nejmladší vyhaslé sopky Komorní hůrky.

(pokračování v dalším čísle OZ)

Z cest Vás všechny zdraví **Martin Jarolímek**

POVÍDÁNÍ O STUDÁNKÁCH | 8. část

Minule jsme skončili za Skelnou Hutí v povodí Litavky, a tak si dnes dejme trochu zeměpisu a vypravme se k pramenům této říčky, která se - jak je známo - po 55 km dlouhém putování vlévá v Berouně do Berounky.

V údolí za Lázkým rybníkem probíhá hranice mezi lesní správou Obecnice a Nepomuk (dříve mezi panstvím Dobříš a Rožmitál, dodnes vytyčená příkopem a mezníky). Prameny Litavky již náležejí do území LS Nepomuk.

Nejhořejší tok Litavky začíná právě v tomto údolí za Lázkým rybníkem. Do širokého a mělkého údolí se sbíhá řada potůčků ze svahů kopců Brdce, Hradiště a Malý Tok. Za hlavní, oficiální pramen Litavky se považuje ten jižní, který je delší a začíná v prameništích pod Malým Tokem,

Litavka jižní pramen

Kormundovka

nad Havelskou cestou, v nadmořské výšce cca 770 m. Pokud budeme pramen hledat, najdeme dva sbíhající se příkopy; jižnější ani nemá výrazný pramen. Ten severnější má svůj počátek v malé rašelinné tůňce pod bukovou oplocenkou. Prameniště není nijak upraveno ani označeno.

Kratším, ale silnějším pramenem je pak potůček Kormundovka, údajně pojmenovaný po lázkém pytlákově Kormundovi, stejně jako sousední lesní cesta Kormundovka. Tento potůček má skutečný silný pramen ve smrkovém laťáku pod svahem pod Havelskou cestou (pokud půjdeme po Havelské cestě od rozcestí pod Brdci - jakmile se cesta napřímí, tak po chvilce je vlevo na betonovém propustku šipka - označení pramene - a dolů k prameni vede úzká pěšinka).

To už z dnešního zeměpisu stačilo a příště se opět vrátíme ke klasickým studánkám.

Václav Pernegr

**PSTRUZI, JESETEŘI
JAPONSKÁ ZAHRA DA**

ZAHRA DA ŠACH TA ☎ 728 621 680 🏠 Obecnice 78 - Šachta

PROHLÍDKY ZAHRA DY ● PRODEJ RYB Z REGISTROVANÉHO CHOVU

**UZÁVĚRKA březnového čísla
OBECNICKÉHO ZPRAVODAJE
bude v pátek 12. března 2021**

LÉKAŘ A VY • Emoce řídí náš osud

Můžeme se snažit všechno změřit, zvážit, analyzovat, používat logiku, rozum, ale při našem rozhodování nakonec zpravidla zvítězí to, co máme v mozku a genech už miliony let. A to jsou emoce. Asi před 360 miliony let se z oceánů na pevninu přesunuli první čtvernozí obratlovci a někde na cestě jejich vývoje přes obojživelníky, plazy, ptáky a savce se v mrňavém mozečku čím dál větších obratlovců objevily dva shluky buněk, které si můžeme představit jako půlky jader vlašských ořechů. Říkáme jim thalamus a amygdala – čili mandle. V této mandli se usídlily dvě základní emoce – strach a vztek. A taky chuť na sex. Vznikly proto, aby řídily naše chování v situacích ohrožujících život a byly tady daleko dříve než rozum. Emoce slouží k bleskovému zpracování informací o tom, co se děje kolem nás a přidělují jim znaménko plus nebo minus a tím dávají okamžitou náповědu, jak se má organismus bezprostředně rozhodnout. Při ohrožení života zavelela amygdala ztuhnout a splyn s okolím nebo zaútočit nebo utéct. Když pračlověk potkal medvěda, šlo o to, kdo bude mít koho k večeři. Mozek ve chvíli bezprostředního ohrožení života začne pracovat naplno, zvýší svalové napětí, krevní tlak, rozbuší se srdce, zvýší se krevní srážlivost jako příprava na možná zranění. Krev se nahrne do svalů, zvýší se hladina cukru jako zdroj energie pro boj nebo útěk. Přesunem krve do svalů člověk zbledne, proto se říká „krve by se v něm nedořezal“. Z doby, kdy se prapředkům zjezily chlupy, aby to opticky zvětšilo obrys postavy, nám zůstala husí kůže. Rozšíří se zornice, aby se zvětšilo periferní vidění a téměř necítíme bolest. Dojde k útlumu některých systémů, které nejsou v té chvíli potřeba, aby organismus zbytečně neplýtl silami. Jde-li o život, mohou se tyto úsporné mechanismy vyplatit, ale pokud jde o permanentní stres, ve kterém žije dlouhodobě řada z nás, můžeme za to draze zaplatit. Základní emoce jsou strach, vztek, radost, smutek, údiv a odpor. Nejrychleji navozenou emocí je úlek. Trvá pár sekund, protože kontrola rychle vyhodnotí, že jde o omyl a tuto emoci rychle potlačí a náš pocit strachu odezní. Kdyby taková silná negativní emoce trvala dlouho, byla by destruktivní. Představte si leknutí, které by trvalo několik hodin. *Vztek* aktivuje energii a odhodlání, říká se tomu, že se nám „zatmí před očima“ a jdeme do boje i proti silnějšímu útočníkovi. Najednou máme obrovskou sílu, je známo, že v psychiatrické léčbě při deliriu může i sušinka babička ohnout čelo kovové postele. Hněvivé emoce pomáhají tlumit bolest, to ostatně známe všichni, jak krásně někdy uleví sprosté slovo s drnčivým „...r...“. *Radost* je spojená se smíchem. Ten navozuje pocit bezpečí a vzájemnosti, pomáhá řešit konflikty a je nakažlivý. Snižuje úzkost, odstra-

ňuje stres, zlepšuje paměť, prudkými stahy bránice při smích se zvyšuje prokrvení všech orgánů. A taky nás v očích ostatních dělá atraktivními. *Smutek* je emoční bolest spojená s pocitem beznaděje, bezmoci, zoufalství, lítosti a žalu. Nejvíce traumatizujícími událostmi v životě je úmrtí partnera nebo rozchod a osamění. Mozek kdysi varoval před samotou, emoce říkala „pozor jsi sám, tudíž v ohrožení života!“. V evoluci druhů má všechno svůj pozitivní význam. Tak i smutek je mobilizující emoce pro hledání náhrady za ztracené. I proto byl asi kdysi zaveden rituál pohřbu, rozloučení se zesnulým a pomyslná tečka za smutkem. *Údiv* je reakcí na pocit něčeho nového a patří rovněž mezi emoce zachraňující život. Je totiž úzce spojen s čichem a chutí a při vyhledávání a testování potravy byl důležitý k rozhodnutí, zda potrava není jedovatá. Ve vývoji našich prapředků byl zásadní objev výhody spolupráce. Kde byla spolupráce v tlupě, lépe se dařilo, ale bylo třeba nastavit pravidla řád, a to se postupně promítlo do další emoce – podvědomě nesnášíme narušitele pravidel. Kvůli nutnosti spolupráce se náš mozek nevyvinul jako nástroj pro logiku, ale na řešení sociálních vztahů. Proto je pro nás důležité, co si o nás ostatní lidé myslí, jaká je naše role v „tlupě“, bažíme po úspěchu. Proto je naše schopnost navazovat a udržovat vztahy v reálném životě důležitější než IQ, a důkazem toho je, že se některým extrémně chytrým a vzdělaným lidem v práci a životě vůbec nedaří. Emoce jsou prastaré systémy, které mají za úkol ovlivnit naše jednání tak, aby nás dostaly do situace, kdy se budeme cítit dobře. Motivují nás i odměňují a lidé jsou schopni jednat i s očekáváním emoční odměny za dlouhou dobu. Trpíme třeba řadu let na vysoké škole a jednou přijde ta odměna, nebo „těžko na cvičišti-lehce na bojišti“ s vidinou vítězství. Látka, která se vyplavuje v mozku v okamžiku odměny nebo v době jejího očekávání, se jmenuje dopamin. Každý z nás má systém citlivosti na dopamin jiný a lidé s nižší citlivostí k dopaminu mají potřebu se více odměňovat. Zdá se, že tohle je i problém vzniku chronických závislostí. Alkohol, cigarety, kofein, hazardní hry, přehnané sportování, adrenalinové aktivity... Všechno je odrazem stejné potřeby-dosáhnout odměny. Odměny jsou větší i menší a organismus má tendenci vždy následovat tu větší. Lidé s větší potřebou odměňování budou vždy cítit jako větší odměnu setkání s drogou než úspěch ve škole, a tak si mohou dodávat odměnu uměle i ve velkých dávkách. Emoce jsou pro náš život zásadní, dávají nám pocit uspokojení. Je to trik, kterým nás obdařila příroda, abychom uvěřili, že život má smysl a že jednou bude líp.

Z veřejných zdrojů s přáním příznivých emocí bez závislostí upravila Drsvo

Dobrá detektivka nezklame

Pokud čtete rádi anglické detektivky, jistě znáte jméno autorky Ann Grangerové. Narodila se v roce 1939 ve Velké Británii. Díky znalosti cizích jazyků pracovala pro ministerstvo zahraničí a působila na mnoha britských ambasádách, např. v Jugoslávii, Rakousku i Československu. Při práci se seznámila se svým manželem, spolu pak žili v Zambii v Africe a v Německu. Nyní žijí znovu ve Velké Británii.

Její první detektivka „*Na to vem jed*“ byla vydána právě před 30ti lety v roce 1991. Kromě jednotlivých detektivek napsala dvě série knih - v šesti z nich vystupují jako vyšetřující Jess Campbellová a Ian Carter a v patnácti knihách druhé série Meredith Mitchelllová a Alan Markby. Z této série je v obecnické knihovně k vypůjčení sedm detektivek, celkem je jich ve výpůjčním katalogu od této autorky devět. Knihy lze číst v libovolném pořadí. Co kniha, to jiný příběh a vždy zajímavý a poutavý.

E.T.

OCTÁRNA IV.

O staré Octárně a zvycích okolo starého rybníka jsme si řekli dosti slov, je čas vrátit se do začátku sedmdesátých let, kdy se měl starý rybník změnit v dílo sloužící především k zadržení pitné vody pro příbramský vodovod. Nejdříve byly v okolí rybníka vykáceny stromy, to jsme mohli vidět na obrázku v prvním dílu našeho povídání. Samotná stavba hráze byla zadána Vodním stavbám Praha pod vedením stavebního inženýra Čipery. Dále s odstupem času stavbu vedl ing. Klán a nakonec ji dokončil mladý ing. Stejskal. Nedaleko vojenských kasáren byly postaveny dvě montované dřevěné ubytovny pro dělníky stavby. Nad starým lomem (zbytek lomu můžeme vidět vpravo nad přelivovým kanálem) byla postavena zděná budova sloužící jako sklad cementu, náradí, stavebních strojů apod. Dělníci jí říkali kompresorovna. K novému dílu musela být vybudována přístupová komunikace. Přes potok byl vybudovaný most s velkým vývařištem přepadového kanálu. Nad ním pokračoval přelivový kanál. Dále se pokračovalo na betonářských pracích na přelivovém kanálu, štolý vedoucí k věži a samotné věži. Betonářské práce prováděla odborná parta betonářů injektářů pod vedením pana Bureše z Písku. Po dokončení štolý se na starou hráz začala navážet nová sypaná hráz. Nedaleko stavby byl otevřen kamenolom. Ze vsi byly přiváženy strusky z haldy za prodejnu Jednoty – poslední zůstatek z huti Aglaia. Strusky byly používány též při údržbě lesních cest a leckde jsou ještě znatelné. Na levé straně nedaleko Soukupovy hájovny byl

vykácen les a těžila se zde hlína potřebná ke stavbě hráze. Hlína byla také přivážena od Pílského rybníka, kde jí byl dostatek. V roce 1965 byly dokončeny všechny práce. Hráz dlouhá 365 metrů, hloubka přehrady byla 12 metrů. Byl dostavěn přeliv široký 30 metrů a kapacitou průtoku vody 40 m³ za vteřinu. Hrana přelivu leží 564,55 m nad mořem (nad Baltem) Nová přehrada pojala 500 000 m krychlových vody. Po napuštění přehrady nastaly problémy s těsností hráze. Během zkušební doby se hráz třikrát opravovala. V této době měl technický dozor nad opravami hráze ing. Nosek. Byl pozván specialista na hledání pramenů pan Kašpárek z Čáslavi, který pomocí virgule, péra a sideritního kyvadla zjišťoval únik vody v hrázi. V místě úniku byla voda obarvena a po zaměření trhliny se geologickým

(pokračování na str. 14)

Vnitřek věže

Štola pod hrází

Výpust' pod hrází

OCTÁRNA IV.

(dokončení ze str. 13)

způsobem odstranila část sypané hráze až k samotné trhlíně.

Poslední oprava se konala v 1970, kdy byla na část přední strany hráze položena folie a zasypána. Je zajímavé, že trhliny se objevily vždy v nové části sypané hráze. Od této doby s propustností hráze nebyly žádné problémy.

V roce 1984 došlo k nejrozsáhlejšímu prověření hráze, kdy se přes naši vesnici přehnala stoletá voda. Přelivem tehdy proudil půlmetrový sloupec vody. Naměřené srážkové hodnoty v oblasti nad rybníkem byly rekordní, za dvě hodiny spadlo 105 mm vody na jeden metr čtvereční. Pro zajímavost - v tuto samou dobu na Pílském rybníku spadlo jen 0,4 mm vody na metr čtvereční. Přehrada nezabránila následným škodám ve vsi, protože voda, která se přelévávala, se hnala rozvodněným potokem a brala s sebou břehy, ploty, cesty. Vody tehdy teklo tolik, že nestačila protékat dvěma kanály pod mostem u prodejny a byla zaplavena velká část fotbalového hřiště a zahrady Štěpánovic statku.

Pokračování příště.

Jan Zelenka

Jiří Krivánek - obecní rodák, autor mnoha krásných knih mysliveckých příběhů, odehrávajících se v přírodě hlavně vojenských výcvikových prostorů, poskytl pro Obecní zpravodaj své články, které se týkají našich Brd. Tímto mu ještě jednou děkuji. Věřím, že vás čtenáře zaujmou. Dnes to bude o Skelné huti. **bs**

Skelná huť

Místo, kde stávala Skelná huť, představuje v současné době poměrně rozsáhlá lesní louka. Historie huti se začala psát na počátku 18. století, v době, kdy sklářský rod Adlerů vlastnil již dobře prosperující huť v Brdech, a to na území Rožmitálska. K založení nové huti v lesích Dobříšského panství, které bylo v majetku Colloredo – Mansfeldů, využil Tobias Matěj Adler nastalé situace. Smlouvu podepisoval právě v době po velké vichřici, která způsobila obrovské množství polomů. Značné množství kalamitního dřeva bylo vhodným palivem a právě dřevo v centru největšího poškození lesních porostů měla zpracovávat nově vzniklá sklářská huť. Huť byla založena r. 1749. Doba existence huti byla smlouvou stanovena na 24 let. Tři roky po dostavění sklárny koupil Adler přilehlé lesní pozemky, zhruba v rozsahu dnešní odlesněné plochy a existenci huti prodloužil o dalších 10 let. Ke zřízení huti byla příkopem přivedena voda Lážského potoka, jednoho z pramenů Litavky. Vodu využíval Adler i k chovu pstruhů. Byla v pro-

vozu plných 34 let, tedy až do roku 1783, dokud nevypršela platnost smlouvy rodiny Adlerů s rodem Mansfeldů. Již v roce 1755 založil Adler pobočný provoz na Vimpersku, v samém centru Šumavy. Poslední léta existence sklárny v této lokalitě jsou spojena se jménem jeho syna Tobiase Rafaela Adlera. Ten po ukončení činnosti v Brdech odešel pracovat ke svému bratrovi na Šumavu.

Po zániku huti byla na mýtině, která zde zůstala v důsledku hutní činnosti, založena myslivna nesoucí jméno „Skelná huť“ a konaly se zde četné knížecí lovy a hony – až do jejího zrušení v důsledku vzniku vojenského prostoru za První republiky. V souvislosti se vznikem vojenského výcvikového prostoru bylo rozhodnuto o likvidaci myslivny. Z komplexu budov zůstala zachována pouze stodola, sloužící dnes jako seník. Naproti přes cestu roste mohutná douglaska, která je zahrnuta mezi významné stromy VLS.

Její výška činí 25 m a obvod kmene ve výšce 1,3 m nad zemí 329 cm. Existenci sklářské huti dokládají četné nálezy skleněných střeptů, vzácněji i části nádobek v minulosti.

Zbytky Skelné huti a stejnojmenné myslivny se nacházejí na území Lesní správy Obecnice.

Vážení příznivci Zlatého nugetu Bečanova,

ze známých důvodů nemůžeme letošní ročník Nugetu uspořádat v tradiční podobě, ale nechceme úplně přerušit tradici a nechat zlenivět pořadatele i závodníky. Navíc pohyb venku zaručeně prospívá a tvořivost uplatněná při výrobě masek je pro bohatý život každého z nás také velmi důležitá. Obojí je dobrá prevence proti trudomyslnosti a od dob Cimrmana víme, že je to nejlepší koření života. 42. ročník bude tedy probíhat po celý únor 2021. Posádka může být tvořená libovolným počtem psů, psovod je pouze jeden. Preferovaná varianta je samozřejmě tradičně psovod a dva psi (platí plnohodnotně i pro ženy, jsme totiž feministky, alespoň o mužské části týmu to platí). Trasa závodu je tradiční, naleznete ji na našich webových stránkách, a za absolvování považujeme minimálně projití celé lesní části (přesně 1 brdská míle). Louka pod lesem je volitelná. Čas si každý měří sám, ale jde pouze o orientační údaj pro Vás samotné. Nám stačí pokud nám napíšete, že jste zdolali trasu včetně názvu posádky (volitelně i jména těch kdo tvořili posádku). Také je možné zapsat se do knihy ZNB v zelené schránce na vrcholu Třemošné. Dobrovolně, ale velmi, velmi bychom ocenili fotku z tratě. Pokud si dáte práci s maskou a pěknou fotkou aranžovanou během tratě, rádi bychom je vyvěsili na našich stránkách v březnu 2021. Maximem jsou 3 fotky na posádku, tak pečlivě vybírejte. Bude-li nějaká fotka tak dobrá (a nebude-li jich příliš za celý tento ročník) postaráme se i o ocenění. Jedinou další povinnou výbavou jsou saně minimálně 8 kg těžké. Společný večer musíme oželeť stejně jako poleno, které se vláčí celou trasu. Nikoho to nemrzí víc než nás. Nebudou třísky na rozdělování ohně. O to víc se těšíme na další rok, kdy si doufáme vše vynahradíme. **Nugetu zdar!**

Letos tedy samonavigační individuální brdská rally, všechny informace, mapa trasy ke stažení do mobilní aplikace, nebo soubor .gpx do sporttestru jsou pověšeny na stránce... <https://znb.webnode.cz/>

mapy vlevo v menu, druhý zhora...

<https://znb.webnode.cz/trasa-znb/>

motivační prohlídka zde...

<https://www.youtube.com/watch?v=ofsoAN1dsfY&feature=youtu.be>

dotazy, připomínky mejlem...

tak hurá do lesa, když nikam jinam nemůžem ☺

s pozdravem organizátoři

Omlouváme se za chybný popis u fotografií z historie v minulém vydání OZ. Nejednalo se o Masopust, nýbrž o „Babomletí“ (staré babky se přeměňovaly v mladá a krásná děvčata). Akci organizovaly obecnícké spolky a složky. Babomletí se konalo na návsi u č. p. 2 pouze jednou.

Zima v Obecnici

V důsledku námrazy a sněhu ve dnech 7.–11. 2. 2021 v části obce Nové Chalupy došlo k vyvrácení některých stromů na komunikaci přes dráty el. vedení. Komunikace směrem na Oseč byla uzavřena.

7. 2. 2021

12. 2. 2021

Foto Kateřina Stejskalová